

MALTA

QORTI TA' L-APPELL

ONOR. IMHALLEF

EDWINA GRIMA

Seduta ta' l-24 ta' Gunju, 2015

Appell Civili Numru. 376/2012/1

Appell numru: 376/2012

TF CLOTHING LIMITED (C43280)

vs

ATTRANS LIMITED (C8520)

Il-Qorti,

Rat is-sentenza moghtija fis-7 ta' Ottubru, 2013 mit-Tribunal Ghal Talbiet
Żgħar li ippronunzja s-segwent i decizjoni:

'It-Tribunal,

I PRELIMINARI

Ra li fl-AVVIZ is-socjeta' Attrici qed titlob hekk:

"Is-socjeta' konvenuta ghandha tigi kkundannata thallas lis-socjeta' attrici l-ammont ta' elf mija u tnejn u erbghin Ewro u erbatax –il centezmu (€1142.14)rappresentanti nuqqasijiet minn konsenja ta' hwejjeg importati minn Netherlands ghal Malta li waslu fid-29 ta' Awwissu 2011 via trailer 8218TR – 119 – 3 Euro Pallets. Liema merkanzija giet trasportata mill-konvenuti u minn liema merkanzija kien hemm nuqqasijiet li ghalihom s-socjeta' konvenuta hija responsabbli.

Bl-ispejjez u bl-imghax legali kontra s-socjeta' konvenuta."

Ra r-RISPOSTA formulata hekk:

- 1. Is-socjeta' konvenuta mhiex responsabbli ghad-danni allegati.*
- 2. Minghajr pregudizzju, kwalunkwe danni subiti huma limitati skond il-kondizzjonijiet tal-garr pattwiti applikabbli ghall-kaz.*

II PROVI

- 1. Michael Vella, direttur tas-socjeta' attrici qal li huma jimpurtaw ilbiesi minn barra biex jitqassmu Malta. Dan il-kaz kien wiehed ta' Euro Pallets minn Netherlands. Dawn ikunu bhal dawk li jidhru ritratt MV minnu esebit (a fol 14). Hu kien gharraf lil Attrans, li kienu freight agents tieghu biex jgharrfu lill-agenti taghhom (attwalment kumpanija sussidjata tal-Attrans) biex jirtiraw il-merkanzija msemmija minghand Scotch and Soda, ex works. (hawn ix-xhud ta dettalji li dwarhom wiehed ghandu jirreferi ghax-xhieda a fol 11/13).*
- 2. Hu ta lill-Attrans id-dettalji kollha inkluzi dwar meterage and weight. Dok MV 2 a fol 15 juri l-konsenja rtirata fin-Netherlands. Dak li gara f'dan il-kaz hu li meta Attrans ircevev il-EuroPallets nehew is-sigill (ara Dok MV 3, 4, 5) u l-kaxxi gew trasportati separatament. Dan biex jiffrankaw spejjez tat-trasport. Hu pprotesta minhabba nuqqas ta' sikurta'.*
- 3. Il-merkanzija waslet Malta fid-29 ta' Awwissu 2011 u l-ghada, rcieva avviz biex ihallas il-bilanc ghax hu soltu jkun credited*

magghom. Meta Vince Aquilina, minnu mqabbad gie biex jirtira l-merkanzija sabha kif tidher fir-ritratti 3, 4, u 5. Hawn irrealizza ghala talbuh ihallas cash.

- 4. Meta l-Customs Clearance Agent ra li kien hemm xi problema, cempillu u hu mar mal-Board Manager Sandro Borg, tal-Attrans biex jaraw is-sitwazzjoni. Kellhom il-package list u l-invoice u raw l-istat tal-merkanzija.*
- 5. Sandro Borg newwillu formula tas-soltu li tghid li l-affarijiet waslu in order izda hu nizzel li kien hemm 32 bicca neqsin u ffirmaw il-karta t-tnejn. Hawn esebixxa Dok MV 6, 7, 8 a fol 16 et seq.*
- 6. Ipprova bla ma rnexxielu jiehu kumpens minghand Attrans. Spicca jghid li jqis li s-serqa saret u giet facilitata ghax tkissru s-sigilli.*
- 7. In kontro-ezami qal li fuq il-merkanzija ma kienx hemm assikurazzjoni. Ma talabhiex. Attrans riedu jtuh biss €50 skond il-piz izda dan kien ferm inqas mid-danni li sofra.*
- 8. Tony Scerri qal li kien ilu wiehed u ghoxrin sena jahdem mal-Attrans u meta xehed (4.02.2013) kien Operating Manager ghal claims fosthom dwar cargo. Qal li s-socjeta' attrici qabbdithom igorrulha xi affarijiet mill-Olanda minghand Scotch and Soda. Huma ghandhom ufficcji fl-Olanda izda dwar warehouses u taghbjia ta' trailers juzaw is-servizzi ta' broanker logistics.*
- 9. Dan it-trailer ittiehed mill-Olanda ghall-port ta' Genova biex minn hemm imur lejn Malta. Is-sewwieq innota li ma kienx hemm sigill fuq it-trailer u uza wiehed tal-Attrans. Dan twassal Hal Far Customs Complex u Sandro Borg nehha s-sigill ufficcjali. Dan irrealizza li kien hemm in-nuqqas u gharraf lil Michael Vella u flimkien ezaminaw il-konsenja. Instabu 32 bicca nieqsa u Borg iffirma f'das-sens.*
- 10. Meta s-sewwieq issigilla l-container f'Genova, m'ezaminahx. Gharraf lill-Attrans bis-sigillar u ma jafx x'ghamel u m'ghamilx is-sewwieq sa ma wasal Genova. Huma jgharrfu lill-klijenti li jgorru skond il-kondizzjonijiet CMR u li ma jkunx hemm kopertura ta' assikurazzjoni. Hu zied (xehed bl-Ingiliz) jghid: The freight is based on the weight or volume whatever is the greatest and not upon the number of items that are being transported".*

11. *Meta saret il-claim minn Michael Vella huma accettawha imma as per CMR conditions.*

12. *Karen Buttigieg tahdem fil-credit control tas-socjeta' konvenuta. Is-socjeta' attrici ghad ghandha bilanc ta' €592.19 xi thallashom dwar konsenja nru 206096.*

III KONSIDERAZZJONIJIET

1. *Is-socjeta' Attrici fdat u nkarigat lis-socjeta' konvenuta biex iggorrilha u twasslilha l-merkanzija (hwejjeg) minghand Scotch and Soda tal-Olanda lejn Malta. Dan is-socjeta' attrici ghamlietu via l-port ta' Genova.*
2. *Mal-wasla tal-merkanzija f'Malta, gie konstatat minn Michael Vella tas-socjeta' attrici u Tony Scerri ghas-socjeta' konvenuta li kien hemm 32 items short u dan gie notat fid-delivery order, Dok MV 6 a fol 16. Fil-fatt is-socjeta' konvenuta mhiex tichad dan, anzi accettatu u riedet thallas €50, skond il-piz. L-ittra ta' Michael Vella, Dok AV 9 a fol 31 issemmi 31 pieces of garments u tispjega "I cannot understand how a person can have the time to open all three pallets and select 31 pieces of garments from 12 different cartons when these garments should be delivered to me fully packed and sealed as they left my supplier."*
3. *It-TRIBUNAL ihoss, anke gwidat minn principji ta' ekwita' kif hu statutorjament obligat jaghmel li f'dan il-kaz is-socjeta' konvenuta kienet qed iggorr kaxxi bi hwejjeg li gew imbghabsa meta kienu f'idejha. Ma tistax thares lejn il-kaz bhala semplici transport ta' piz. Is-socjeta' Attrici sofriet danni konsistenti f'serq ta' hwejjeg u mhux sempliciment tnaqqis ta' piz. Mill-kaxxi mbghabsa insterqu oggetti u mhux tnaqqas piz, sic et simpliciter.*
4. *Michael Vella jilminta wkoll li Attrans hi hatja ta' nuqqas ta' sikurta' meta tkissru sigilli biex il-kaxxi jigu transportati separatament, ghall-konvenjenza tal-Attrans. Dan ma giex michud.*
5. *Is-socjeta' attrici stmat in-nuqqas fil-quantum miktub ta' €1142.14c u dan bl-ebda mod ma gie kontestat mis-socjeta' konvenuta. Riedet biss thallas xi haga zghira.*

DECIZJONI

It-TRIBUNAL, wara li qies kollox jiddeciedi billi:

- 1. Jichad l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta.*
- 2. Jaccetta t-talba attrici u jikkundanna lis-socjeta' konvenuta biex thallas lil dik attrici il-quantum ta' €1142.14c u dana bl-imghax mill-21 ta' Gunju 2012 sal-jum tal-pagament effettiv, u*

Jikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas l-ispejjez kollha tal-kawza.'

Illi minn din is-sentenza appellat s-socjeta intimata Attrans Limited aggravata b'din id-decizjoni bl-ewwel aggravju tagħha illi jikkonsisti fin-nuqqas ta' responsabbilita' tas-socjeta' appellanti għad-danni allegati. Bit-tieni aggravju jippostula illi fin-nuqqas ta' akkoljiment ta' l-ewwel impunjattiva, ir-responsabbilita tagħha sammai kienet limitata fit-termini tal-Artikolu 23(3) tal-Konvenzjoni Internazzjonali dwar il-Kuntratt għall-Garr Stradali Internazzjonali ta' Merkanzija jew kif inhi ahjar maghrufa bhala is-CMR Rules.

Illi l-fatti kif jirrizultaw huma s-segwenti :-

Is-socjeta' appellata inkarigat lis-socjeta' appellanti sabiex igorriha merkanzija minn Scotch and Soda fl-Olanda via l-port ta' Genoa lejn Malta. Dan il-garr sar skond is-CMR Rules u dan skond Transport Document Ref No 1-MT-0811-01 (fol 15). Il-merkanzija, illi ma kenitx assicurata, waslet f'Malta fid-29 ta' Awwissu 2013 u meta infetaħ it-trailer instab illi kien hemm xi merkanzija, fl-ammont ta' 32 biċċa, nieqsa billi kienu gew misruqa. Illi s-socjeta' appellanti offriet kumpens għall-affarijiet neqsin pero' s-socjeta' appellata ma aċċettatx dan il-kumpens.

Premessi dawn il-fatti, is-socjeta' appellanti issostni allura fir-rikors tal-appell tagħha illi s-sewwieq tat-trailer ha l-mizuri kollha għas-sigurta tal-merkanzija u

Kopja Informali ta' Sentenza

s-serqa grat minhabba f'cirkustanzi illi huwa ma setax jevita. Tgħid ukoll illi hija ma naqqsitx fl-obbligi tagħha li tosserva l-livelli ta' reqqa, diligenza u prudenza u bl-ebda mod ma setgħet tevita jew tipprevedi l-possibilita ta' din l-evenjenza. Illi da parti tagħha is-soċjetà appellata tgħid illi s-soċjeta konvenuta ma gābitx il-prova li bhala fatt *id-driver* ha dawk il-passi neċessarji sabiex jevita dan l-event dannuz.

Skond il-kuntratt ta' trasport bejn il-partijiet fil-kawża odjerna, it-trasport kien wiehed regolat "under CMR conditions". Illi minn dan johrog illi l-garr tal-merkanzija in kwistjoni sar taht ir-regolamenti tal-Konvenzjoni Internazzjonali dwar il-Kuntratt għall-Garr Stradali Internazzjonali ta' Merkanzija (CMR), li għandhom forza ta' ligi f'Malta permezz tal-Att dwar Garr Stradali Internazzjonali ta' Malta (Kap. 486 tal-Ligijiet ta' Malta), u kwindi r-relazzjoni bejn il-kontendenti hija suggetta għall-istess Konvenzjoni.

Dan ifisser illi kif inhu stipulat fl-artikolu 17(1) ta' din il-Konvenzjoni, "*the carrier shall be liable for the total or partial loss of the goods and for damage thereto occurring between the time when he takes over the goods and the time of delivery, as well as for any delay in delivery*".

"Jikkonsegwi minn dan l-artikolu illi malli l-merkanzija tigi affidata lit-trasportatur din tghaddi taht il-kontroll u l-kustodja tieghu u hu jsir id-detentur tagħha fl-interess ta' l-esportatur jew tar-ricevitur. Dan, s'intendi, sal-mument li dak il-kontroll fuq il-merkanzija jghaddi f'idejn ir-ricevitur;

Biex jiskansa ruhu mir-responsabilita` għan-nuqqas jew dannu fil-merkanzija, it-trasportatur jehtiegħu jiddemostra għal konvinciment ta' min irid jiggudika illi dak in-nuqqas jew dannu sehh għal xi raguni mhux imputabbli lilu skond xi wahda mill-eccezzjonijiet kalendati fis-subinciz (2) ta' l-istess artikolu 17, u cjoe, li dak l-istess telf jew hsara "was caused by the wrongful act or neglect of the claimant, by the instructions of the claimant given otherwise than as a result

of its wrongful act or neglect on the part of the carrier, by inherent vice of the goods or through circumstances which the carrier could not avoid and the consequences of which he was unable to prevent.¹”

L-artikolu 18(1) ta' l-istess Konvenzjoni, imbaghad jiddisponi illi *“the burden of proving that loss, damage or delay was due to one of the causes specified in article 17, paragraph 2, shall rest upon the carrier.”*

Fi kliem iehor, jaggrava fuq it-trasportatur l-oneru li jipprova li hu ma kienx negligenti u li d-dannu sehh f'cirkustanzi li ma kienux prevedibbli jew evitabbli. Minn dan l-aspett ma hemm xejn gdid li ma nsibuhx ukoll fl-Artikolu 1630 tal-Kodici Civili taghna relattiv ghar-responsabilita` tal-vettural u, dawk, tal-principji generali tad-dritt dettati fl-Artikoli 1133 u 1134 ta' l-istess Kodici;²”

Is-socjeta` appellanti tghid illi s-sewwieq ha l-mizuri kollha sabiex jigi evitat serq fit-triq. Ghal din il-Qorti din id-deduzzjoni tas-socjeta` appellanti mhix perswasiva. Fil-kaz prezenti tirrizulta lill-Qorti l-assenza tas-socjeta` appellanti li tadotta dawk il-mizuri kollha idoneji skond il-kriterju tad-diligenza ordinarja biex tassikura li l-merkanzija tkun sikura. F'dawn ic-cirkustanzi hi l-opinjoni konsiderata ta' din il-Qorti li s-socjeta` appellanti ma rnexxilhiex taghmel il-prova liberatorja li, fit-termini tal-Konvenzjoni, kien jispetta lilha li taghmel. Issir riferenza ghax-xhieda ta' Tony Scerri rapprezentant tas-socjeta konvenuta a fol 34 u jigi osservat illi f'din ix-xhieda Tony Scerri ma kienx f'posizzjoni jikkonferma jekk fil-fatt s-sewwieq kienx waqaf f'parkeggi sikuri u illi dan ma raqadx fit-trailer. In oltre jigi osservat illi x-xufier li lilu gie fdat it-trasport tal-

¹Appell Civili Numru. 547/2006/1 Gasan Mamo Insurance Ltd kif surrugata fid-drittijiet ta' l-assigurata taghha Krea (Malta) Limited skond illigi u l-polza ta' assikurazzjoni vs Attrans Limited 3 ta' Ottubru, 2008

² *Ibid.*

merkanzija ma xehedx f'dawn il-proceduri u kwindi ma setax jigi stabbilit b'mod definittiv x'kien wassal ghas-serqa ta' parti mill-merkanzija. Lanqas ma irnexxielha is-socjeta` appellanti tipproduci xhieda biex issostni l-asserzjoni taghha illi ma kien hemm xejn x'setghet taghmel sabiex tevita s-serqa. Din il-Qorti tosserva ukoll illi min seraq l-oġġetti qagħad jagħzel l-oġġetti mill-kaxex separati u dan huwa indikattiv illi t-trailer ma kienx kustodit sewwa. Għal dawn ir-raġunijiet, l-ewwel aggravju għandu jigi miċhud u dan billi s-socjeta appellanti naqqset milli tressaq provi konklussivi u konvincenti sabiex tigi ezonerata mir-reponsabbilta għall-event dannuz.

Illi in subsidium, is-socjeta appellanti issostni illi semmai ir-responsabbilita' taghha kienet limitata fit-termini tal-Artikolu 23(3) tal-Konvenzjoni. Da parti taghha, is-socjeta appellata tirribati dan u tghid illi hemm ommissjoni kolpuza da parti tas-socjeta konvenuta u il-fatt illi l-merkanzija thalliet f'kaxxi f'post fejn dak li seraq kellu l-hin kollu li joqghod jagħzel bejn il-merkanzija jindika l-wilful misconduct imsemmija fil-Konvenzjoni.

Kwindi dak rimess għal gudizzju ta' din il-Qorti huwa jekk *una volta* stabbilita l-htija "*for the total or partial loss of the goods and for damage thereto occurring between the time when he took over the goods and the time of delivery*" (artikolu 17 tal-Konvenzjoni), jekk is-socjeta appellanti tistax tipprevalixxi ruħha mid-dispost ta' l-artikolu 23 ta' l-istess Konvenzjoni billi tillimita r-responsabbilta taghha fit-termini ta' dak ir-regolament.

L-artikolu 29 ta' l-istess Konvenzjoni jiddisponi fis-subinciz (1) tieghu illi "*the carrier shall not be entitled to avail himself of the provisions of this chapter which exclude or limit his liability or which shift the burden of proof if the damage was caused by his wilful misconduct or by such default on his part as,*

in accordance with the law of the court or tribunal seised of the case, is considered as equivalent to wilful misconduct".

"Billi l-precitat artikolu hu modellat bi kliem identici fuq l-artikolu 25 tal-Warsaw Convention relattiv ghat-trasport tal-merce, persuni u baggage bl-ajru ma jkunx inopportun jekk tinghata titwila lid-dottrina legali fuq dawn il-koncetti. Ghall-ahjar approfondiment ara "Liability in International Air Transport" ta' Georgette Miller, Ed. 1977, pagna 194 et sequitur. Jirrizulta li fir-rigward hemm zewg skejjel ta' hsieb, dik koncepita fis-sistema kontinentali, partikolarment fi Franza, bl-uzu ta' l-espressjonijiet "dol" u "faute lourde" u dik karatterizzata mill-qrati tal-pajjizi tal-common law;

Fil-kaz ta' wilful misconduct jew dol fit-test Franciz, jinghad illi "an act is wilful when the person charged had a conscious intent to do or omit during the act from which harm results, or an intentional omission of a manifest duty" ("Outlook Store Inc. -vs- Cardinal Air Services", New York Civil Court (USA), Novembru 1970, No. 352). U skond il-Qorti Ingliza "To be guilty of wilful misconduct the person concerned must appreciate that he is acting wrongfully, or is wrongfully omitting to act and yet persists in so acting or omitting to act regardless of the consequences, or acts or omits to act with reckless indifference as to what the result must be" ("Horabin -vs- British Overseas Airways Corporation", 1952); Ma hemmx bzonn jinghad illi skond it-teorija prevalenti anke fostna d-dol hu l-fatt doluz;

Dak li l-aktar ippreokkupa l-qrati u l-awturi hi r-ricerka jekk kienx jezisti "fault equivalent to dol". Kif inghad mill-precitata awtrici, "English and American courts have emphasised the specific character of wilful misconduct, which is entirely different from negligence and goes far beyond it, however gross or culpable the negligence might have been" (pagna 199). Invece l-Qrati Francizi

u certi gurisdizzjonijiet ohra (ara per eżempju d-decizjoni tal-Qorti Federali fl-Isvizzera) fil-kawza "Deutsche Lufthansa -vs- Basler Transport Versicherungs Gesellschaft", 14 ta' Novembru 1967) jadottaw b' ekwivalenti l-“faute lourde” ossija "gross fault". Dan in bazi għall-massima tad-dritt Ruman "culpa lata dolo aequiparatur". Jekk allura din il-massima hi parti mill-lex fori l-vettural jirrinfaccja responsabilita` bla limitazzjoni. Ara wkoll specificament fuq dawn il-koncetti l-opra ta' Hill and Messent, "CMR: Contracts for the International Carriage of Goods by Road", Ed. 1984 pagna 152 et sequitur);

M' hemmx dubju illi fis-sistema tal-ligi tagħna jezisti dan il-koncett ta' gross negligence ossija culpa leta. Jibda biex jigi osservat illi in linea generali "n-negligenza tikkostitwixxi koncett negattiv u tikkonsisti fl-ommissjoni ta' dak il-grad ta' diligenza li tehtieg skond ic-cirkostanzi" (Kollez. Vol. XXXIII P IV p 690). Jezisti pero` varjanti ta' din in-negligenza. Hekk normalment taht il-ligi Aquilia "et laevissima culpa venit" (Kollez. Vol. XLII P I p 358).

Imma hu ritenut ukoll illi "ladarba n-negligenza tkun 'gross and culpable' hija tagħti lok mhux biss għal responsabilita civili imma anke kriminali" (Kollez. Vol. XLV P IV p 984). B' aktar precizjoni, "it-traskuragni hemm bzonn li tkun 'culpable negligence' tali li tammonta għal criminal misconduct" (Kollez. Vol. XXXIII P IV p 977);

In linea ta' principju, kif emers mid-dottrina legali u mill-gurisprudenza l-culpa lata fil-kamp civili hi x' aktarx assocjata man-negligenza tal-professionist. Dan fis-sens illi jrid jirrizulta li l-izball irid ikun grossolan (Ara Kollez. Vol. XXXII P I p 163; Vol. XXXI P I p 55; Vol. XLII P I p 358). Naturalment, mhux bilfors li tali negligenza hi allacjata mal-professionista eskluzivament in kwantu skond l-Artikolu 1038 Kodici Civili anke dawk li jindahlu għal xogħol jew servizz minghajr ma jkollhom il-hila mehtiega jirrispondu għad-danni. Din hi dik ir-

"recklessness" li b'epitati differenti ssejhet "gross negligence" (Kollez. Vol. XLIII P IV p 1023); Il-Qorti ssoffermat fit-tul fuq dan l-aspett biex turi li anke fis-sistema legali dan il-kuncett tal-"gross negligence" jew "faute lourde" mhux aljen ghalina, u allura fejn jokkorri dan, konsimilment ghas-sistema tal-ligi Franciza, fil-kazijiet in ispecje, jista' jigi adoperat b' ekwivalenza ghal 'dol' jew "wilful misconduct". Prova din li trid dejjem issir mill-parti avversa fil-litigazzjoni u mhux mill-vettural imharrek;³"

Adoperati l-principji msemmija ghal kaz prezenti huwa diffiċli ghal din il-Qorti biex fuq l-istregwa tar-rizultanzi istrutturji jista' jinghad li giet ippruvata mis-socjeta` appellata TF Clothing LTD il-wilful misconduct jew kolpa ekwivalenti fil-kaz tas-socjeta` konvenuta appellanti. Huwa indiskuss illi l-kumpanija appellanti ma uzatx diligenza necessarja li kellha tuza u tali nuqqas jirrientra certament fid-dispost tal-artikolu 17 tal-Konvenzjoni. Tinsorgi l-mistoqsija illi gjaladarba hu konfermat illi s-socjeta` intimata appellanti ma uzatx id-diligenza necessarja, in-negligenza taghha ghandhiex allura titqies talment 'culpable' li tammonta ghall-'wilful misconduct' u b'hekk ma jkunx applikabli l-artikolu 23. Mill-ebda parti mill-provi, li del resto, huma pjuttost xotti konsistenti essenzjalment fix-xhieda tar-rappresentanti tas-socjetajiet kontendenti, ma tirrizulta xi xorta ta' ommissjoni kolpuza li tmur lil hinn minn negligenza u dan ghaliex ma hemmx l-icken prova fl-atti li tista' remotament tindika dan. Ghalhekk din il-Qorti ma taqbilx mal-konkluzjoni tat-Tribunal fejn caħad it-tieni eccezzjoni tas-socjeta` intimata appellanti. Kwindi huwa l-kaz li din il-Qorti tilqa' t-tieni aggravju tas-socjeta` appellanti.

³ Appell Civili Numru. 1478/2003/1 Atlas Insurance Agency Limited in rappreżentanza tas-socjeta` estera AXA Insurance plc kif surrogata fid-drittijiet ta' l-assigurat taghha Maxi Quartz Limited abbazi tal-polza ta' assigurarazzjoni u tal-Ligi vs Express Trailers Limited, deciza fit- 18 ta' Mejju, 2005

Kopja Informali ta' Sentenza

Gjaladarba din il-Qorti kif muri, laqghet l-eccezzjoni li tintitola lis-socjeta` appellanti tavalla ruhha mid-disposizzjonijiet relattivi tas-CMR, senjatament l-artikolu 23 imsemmi, irid jigi stabbilit dik is-somma li ghandha taghmel tajjeb ghaliha l-istess socjeta` appellanti.

Skond l-**artikolu 23** tal-Konvenzjoni “*when, under the provisions of the Convention a carrier is liable for compensation in respect of total or partial loss of goods, such compensation shall be calculated by reference to the value of the goods at the place and time at which they were accepted for carriage*” [subinciz (1)]. Kif ikompli jinghad, imbaghad, fis-subinciz (3), “*compensation shall not however exceed 8.33 units of account per kilogram of gross weight short.*” Skond is-subinciz (7) ta’ l-istess “*the unit of account mentioned in the Convention is the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund.*”

Fil-kaz taht konsiderazzjoni irrizulta li kien hemm 32 bicca nieqsa. Skond ir-regoli Konvenzjonali applikabbli ghandu ghal kaz jigi adoperat il-kumpens kif fuq imfisser, dejjem tenut rigward is-subinciz (7) ta’ l-artikolu 23, “*The amount mentioned in paragraph 3 of this article shall be converted into the national currency of the State of the value of that currency on the date of the judgement or the date agreed upon by the Parties*”

Ovvjament din il-Qorti sejra tapplika il-formola applikata mill-Konvenzjoni dwar *il-limitation of liability*. Din il-Qorti sejra tara x’kien il-piz totali tal-merkanzija nieqsa.

	Oggetti misruqa	Style no	Piz (kg) ta' oggetti misruqa	Ewro (€)
--	-----------------	----------	------------------------------	----------

Kopja Informali ta' Sentenza

	5	11060685107	4.2	260.78
	2	11040810010	2.44	110.84
	2	11040851123	0.4	23.45
	3	1104082005	0.78	74.3
	1	11040810010	1.22	55.42
	3	11040810005	3.3	293.43
	4	11040820018	1	91.23
	7	11040852181	0.98	56.96
	2	11040810043	2.6	117.36
	4	11040851119	1.04	78.22
Total	33		22.18	€1161.99

Jigifieri hemm total ta' 22.18 kg. Applikata ghalhekk il-formula ta' kalkolu suggerita mill-Konvenzjoni ghal dak li ghandu x' jaqsam mal-*limitation of liability* dan jaghti dan ir-rizultat:

$$8.33 \times 1\text{SDR}(\textit{special drawing right}) \times \text{€}1.247^4 \times 22.18 \text{ kg} = \text{€}230.40.$$

Hija ghalhekk din is-somma li ghandha tithallas mis-socjeta` konvenuta appellanti.

⁴ <http://www.xe.com/currency/xdr-imf-special-drawing-rights>

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti qed tilqa' l-appell interpost tas-socjeta` konvenuta billi tichad l-ewwel aggravju, takkolji it-tieni aggravju relattiv ghal-limitazzjoni legali tar-responsabilita`. B'hekk is-sentenza appellata qed tigi riformata fis-sens li s-socjeta` appellanti qed tigi ordnata thallas lis-socjeta` attrici s-somma €230.40 bl-imghax dekoribbli mill-5 ta' Gunju 2012. L-ispejjez kollha ghandhom jigu sopportati in kwantu ghal $\frac{3}{4}$ mis-socjeta appellanti u $\frac{1}{4}$ mis-socjeta appellata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----